

bij Open Deur juni 2025

In gesprek over ‘Vergeven’

Om te beginnen

Vergeven is een zoektocht, lezen we op pag. 2. De zoektocht als beeld. Welk beeld zou u gebruiken om het proces van vergeven weer te geven?

Vrijheid (pag. 2-3)

- Vieveen stelt in haar artikel een aantal vragen. Zoekt u deze eens op. Hoe zou u daar voor uzelf op antwoorden? Ga erover met elkaar in gesprek en vergelijk uw antwoorden zonder een mening of oordeel te uiten over die van anderen.
- Gaan ‘begrip vragen’ en ‘werkelijk berouw tonen’ samen volgens u?
- Hoe zou u de boodschap van Frankl met eigen woorden omschrijven? Bent u het ermee eens dat je altijd de keuze hebt hoe je met de omstandigheden omgaat?
- Heeft u weleens bewust gekozen een moeilijke situatie ‘anders dan standaard’ te benaderen?
- Je bent pas vrij als je de kwaliteit van jouw leven niet afhankelijk maakt van de buitenwereld en van anderen. Herkent u dit?

Voor U belijden wij (pag. 4-5)

- Wat vindt u van Schorrens vergelijking tussen theater en eredienst?
- Is kerkdienst voor u ‘een weggerukt worden uit het alledaagse’ of juist ‘een bepaald worden bij het alledaagse’?
- Herkent u voor uzelf het onvoorwaardelijk welkom zijn bij God?
- Is voor u de kerk een plek van altijd weer vergeving mogen ontvangen en opnieuw kunnen beginnen? Vindt u deze ruimte ook onderling?

Geen eenvoudige opgave (pag. 6-7)

- Hoe zou u in Sarti’s artikel het verschil tussen vergeven en vergeten duiden?
- Kent u een situatie waarin afstand nemen wel lukte maar vergeven niet?
- Bent u het eens met de stelling: ‘Wraak kent geen heling, alleen verwoesting’? Waar zou u dat in de wereld van vandaag willen uitroepen?
- Sarti noemt vergeving ‘een teken van veerkracht’. Hoe zou je die veerkracht onderling kunnen herkennen, denkt u?

De tekst in het groene kader (pag. 7)

- Voor Edith Eger, die erg beïnvloed is door de eerdergenoemde Victor Frankl, is vergeven elke dag op nieuw een keuze. Herkent u dit?
- Ook vindt zij hoop een aspect om niet in het verleden te leven, maar in het nu. Wat is daarbij voor u behulpzaam om niet in het verleden te blijven hangen?

Foto en tekst (pag. 9)

- Wat zit er voor u allemaal in de uitspraak van Mirjam Hollebrandse: ‘Vergeven is het verbreken van de ketting waarmee je aan de ander vastzit’?

De kern van het evangelie (pag. 10)

- Diederik van Loo begint met een citaat van Voltaire. Kunt u net zo vanzelfsprekend over God en vergeven nadenken als Voltaire in dit citaat?
- Hoe bent u grootgebracht ten aanzien van zondebesef?
- Hoe is zondebesef nu aanwezig in uw geloofsleven?
- Hoe belangrijk is de genadeverkondiging in de liturgie voor u?
- Zou de kernvraag uit het artikel: ‘Wat heb jij te vergeven en wat is jou vergeven?’ verdiepend kunnen werken in uw geloofsbeleving? En in uw sociale leven?

Tekst in groen kader (pag. 10)

De klassieke liturgische formulering is: ‘Haast U, o Heer, tot mijn hulp’ (uit Psalm 70).

Deze is hier verwoord in: ‘Ren naar ons toe.’

- Wat doet deze andere klankkleur met ons?
- Krijgt het een andere zeggingskracht en zo ja: welke?
- Zou u dit zo kunnen en willen overnemen in uw gebeden?

Jezelf vergeven? (pag. 11)

- Vergeving vragen of tot acceptatie komen, wat is voor u moeilijker en waarom?
- Hoe kijkt u aan tegen de stelling: ‘Therapie gaat over jezelf kunnen vergeven’?
- Ethicus Paul van Tongeren maakt onderscheid tussen vergeving vragen en verontschuldigen. Herkent u dit?
- Kunt u zoals Dai Haying de keuzes van het leven zien als een weerspiegeling van wat u toen wist? Heeft u een voorbeeld uit uw leven?

Een ruim hart (pag. 12-13)

- Kunt u, zoals Stefan de Jong schrijft, vanuit uw geloof het leven zien als groeiproces door onze fouten heen?
- De Jong benoemt hoe ons geïdealiseerde zelfbeeld de relatie met God in de weg kan staan. Wat vindt u daarvan? Is er ook iets van herkenning?
- Heeft u de clown zoals Gottfried von Eck deze omschrijft in uzelf al ontdekt? En wat heeft het u gebracht?
- Word je milder als je zelf veel hebt meegemaakt?
- Op ooghoogte blijven met anderen, wat vindt u mooi aan dit beeld? En wat roept het beeld van de boemerang bij u op?

Vergeving (pag. 13)

- In deze column worden kleine en grote vergrijpen naast elkaar gezet. Hoe wordt u mild naar kleine vergrijpen (eerder ergernissen)?
- Gaat vergeving volgens u alleen over de ‘grotere’ misstappen?
- Ziet u verband tussen vergevingsgezindheid en mildheid naar jezelf?
- Hoe ziet u het verband tussen vergeving en vergelding?

Bidden in meervoud (pag. 14)

- Is het in onze individualistische samenleving moeilijker geworden om gezamenlijk te bidden? Op welke plekken doet u dat zoal?
- In het Onze Vader leren we dat onze vergeving in verband staat met die van de Vader. Hoe is dat voor u? Wat doet u hiermee?
- In een tussenzinnetje noemt Van de Zedde het overmatig gebruik van de aarde als schuld. Hoe probeert u die schuld zo klein mogelijk te houden?
- Wat vindt u van de volgorde in het onze Vader: eerst worden onze schulden genoemd, dan pas die van anderen. Herkent u dat ook in het dagelijkse leven?
- Hoe kan dit woord 'onze' in het gebed ons helpen om tot verbondenheid te komen?

Om mee af te sluiten

Benoem wat u wel of niet aanspreekt in volgende citaten:

- *Bij vergeven gaat het niet over de ander maar over jou. Het is loslaten van de last die je met je meedraagt.* (Dalai Lama)
- *De maatschappij vergeeft vaak de misdadiger maar nooit de dromer.* (Oscar Wilde)
- *De zwakke kan nooit vergeven. Vergeving is het kenmerk van de sterke.* (Mahatma Gandhi)
- *Iemand vergeven die geen berouw heeft, is een tekening op water maken.* (bron onbekend)
- *Vergeving is geen emotie. Het is een handeling van de wil.* (Corrie ten Boom)
- *Kinderen beginnen met van hun ouders te houden; als ze ouder worden beoordelen zij hen; soms vergeven ze hen.* (Oscar Wilde)
- *Er wordt meer vergeving gevraagd als men iemand op de tenen, dan wanneer men iemand op het hart trapt.* (dr. Eliza Laurillard)
- *Vergeving betekent dat je de hoop op een beter verleden hebt opgegeven.* (Lily Tomlin)

Kerken met Stip zijn kerken die zich bewust openstellen om ex-gedetineerden zorg en aandacht te bieden. De kerken helpen hen op deze manier om weer een netwerk en een bestaan op te bouwen in de samenleving, waardoor ze minder vatbaar zijn voor terugval.

- Hoe zouden kerkleden behulpzaam kunnen zijn in de reclassering?
- Kent u een Kerk met Stip?
- Wat vindt u van deze organisatie? Zou dat iets voor uw kerk of gemeenschap kunnen zijn?
- Deel samen hoe u tegen de regel 'Vergeef ons onze schuld' aankijkt of vertel aan elkaar over wat u altijd denkt of voelt bij deze regel in het Onze Vader.
- Bid daarna samen tot besluit het Onze Vader en houd even stil na de bede: 'Vergeef ons onze schulden, gelijk ook wij vergeven onze schuldenaren.'

ds. Jacqueline Dam-Oskam, Protestantse Kerk in Nederland

Op theologie.nl/gesprekssuggesties vindt u alle gesprekshandreikingen bij de nummers van *Open Deur* vanaf januari 2007.

[Neem een proefabonnement van drie nummers](#)